

Forventninger ved skolestart

Hjem og Skole har spurt Gunn-Iren Müller, leder i Foreldrevalget for grunnsopplæringen (FUG), hva hennes beste råd til foreldre til nye skolestartere er, hva de kan forvente og hva de ikke kan forvente. Her følger hennes svar.

Av Anette Haugen

Hva tenker du er det aller viktigste foreldre bør tenke på foran skolestart?

– Foreldrene må være klar over at skolen har en annen struktur enn barnehagen. Dette inkluderer blant annet ting som:

- sjeldnere kontakt mellom hjem og skole
- skoleskiss
- inndeling av læring inn i fag
- lekser
- formelle tester, nasjonale prøver, osv
- barna får en kontaktperson som heter kontaktlærer

– For meg var dette siste punktet den største overgangen. Det er veldig lite kontakt med skolen sammenliknet med barnehagen. Fra å ha god oversikt over dagen til barnet, vet du bare det barnet selv forteller.

Hva bør foreldrene kunne forvente av skolen når det gjelder hjem-skole-samarbeidet?

- At skolen holder et informasjonsmøte før skolestart.
- At skolen holder dem orientert om læringsmiljøet for barnet, klassen/gruppen og hele skolen.
- At skolen holder gratisprinsippet i hevd.
- At skolen bruker flere kanaler for å kommunisere med foreldrene (foreldremøte, utviklingssamtaler, post, e-post, hjemmeside og eventuelt læringsplattform).
- At skolen tar deres henvendelser på alvor og gir dem tilbakemelding om oppfølgingsprosessen.
- At det settes av nok tid til utviklingssamtaler og at det skjer reell dialog.
- At skolen uttrykker sine forventninger til dem.
- At skolen gir dem anledning til å uttrykke sine forventninger.
- At skolen ser på dem som en likeverdig samarbeidspartner og gir dem medvirkning.
- At skolen gir foreldrerepresentanter god opplæring i arbeidet i rådsorganer (FAU, samarbeidsutvalg og skolemiljøutvalg).

Er det noe foreldrene ikke bør forvente?

- At skolen involverer dem i ansettelsesprosesser og klassesammensetninger.

- At skolen informerer dem om taushetsbelagte saker.
- At en lærer blir sagt opp fordi noen (elever eller foreldre) er misfornøyde.
- At skolen organiserer bursdager for barna.
- At noen elever blir flyttet fra en klasse til en annen – eller at noen elever blir flyttet fra skolen (hvis foreldre ber om at andres barn flyttes).
- At skolen leder FAU.
- At noen foreldre ikke blir valgt til FAU (alle foreldre er valgbare, selv om de skulle være ansatt på skolen).
- At skolen fjerner en foreldrerepresentant fra vervet.

Hva kan foreldrene bidra med når det gjelder å motivere de nye skolestarterne?

- Hjelp barna med det praktiske, som å:
 - Organisere skoleveien (følge til skolen, følgegruppe, skoleskiss).
 - Lage matpakker og pakke sekken sammen med barnet.
 - Sørg for at gym- og svømmetøyet alltid er tilgjengelig, gjerne pakket i en egen gympose.
 - Henge opp timeplaner, arbeidsplaner og klasselister på et synlig sted (kjøkken, soverom osv).
 - Organisere sammenkomster (lek, besøk, bursdagsfeiring osv).
- Lære barna grunnleggende sosiale ferdigheter, som:
 - Hvordan bli kjent med andre / hvordan få med andre i leken?
 - Tips til hva de kan gjøre for å komme inn i leken med andre.
 - Å kunne vente på tur.
 - Å kunne takle at andre vinner/å tape selv.
 - Å akseptere at man bytter på å bestemme hva man skal leke.
- Lære barna å mestre skolehverdagen, ved å:
 - Være i aktivitet – og kunne sitte rolig og lytte en stund.
 - Vise respekt for læreren, medelever og skolens utstyr.
 - Be lærerne om hjelp dersom noe er vanskelig.
 - Pakke sekken og holde den i orden.
 - Jobbe jevnt og trutt med skoleoppgaver.
 - Holde ut selv om noe oppleves som vanskelig.